

25η Μαρτίου 1821

Η 25η Μαρτίου είναι διπλή εορτή, **εθνική** και **θρησκευτική**. Είναι εθνική εορτή, διότι εκείνη η ημερομηνία, το 1821, θεωρείται η επέτειος του ξεσηκωμού των Ελλήνων εναντίον των Τούρκων. Βέβαια, η Επανάσταση είχε ξεκινήσει έναν περίπου μήνα προηγουμένως στη Μολδοβλαχία. Είναι όμως η 25^η Μαρτίου και θρησκευτική εορτή, διότι τότε εορτάζουμε τον **Ευαγγελισμό της Θεοτόκου**.

Οι Έλληνες ήσαν σκλαβωμένοι στους Τούρκους για τετρακόσια περίπου χρόνια. Αλλού βέβαια η σκλαβιά κράτησε περισσότερα χρόνια, αλλού λιγότερα, ενώ σε άλλα μέρη η τουρκική σκλαβιά συνεχίζεται. Οι Τούρκοι κατακτητές ήσαν πολύ σκληροί με τους Έλληνες. Πρώτ' απ' όλα έκαναν το φοβερό **παιδομάζωμα**. Έπαιρναν δηλαδή τα πιο έξυπνα μικρά παιδιά και τα έκαναν Τούρκους, **γενίσαρους**. Έπαιρναν με το ζόρι τις όμορφες κοπέλες για να τις παντρευτούν. Έβαζαν σκληρούς φόρους στους Έλληνες και τους άρπαζαν τις περιουσίες τους. Ανάγκαζαν τους Έλληνες να αρνηθούν την πίστη τους και να γίνουν **μουσουλμάνοι**. Πάρα πολλοί Έλληνες γίνονταν μουσουλμάνοι, για να αποφύγουν τους βαριούς φόρους και ιδίως το **χαράτσι**. Οι δυστυχισμένοι **ραγιάδες** δέχονταν κάθε είδους εξευτελισμούς και βασανιστήρια. Στα δικαστήρια πάρα πολλές φορές οι Έλληνες δεν έβρισκαν το δίκαιό τους. Δεκτές γίνονταν μόνο οι μαρτυρίες των Τούρκων.

Όλα αυτά τα χρόνια της σκλαβιάς οι Έλληνες δεν έμειναν με σταυρωμένα τα χέρια. Τα παλληκάρια που ήθελαν να ζήσουν ελεύθερα ανέβαιναν στα βουνά και γίνονταν **κλέφτες**. Αυτοί ζούσαν μια σκληρή, στρατιωτική ζωή και προστάτευαν τους υπόλοιπους Έλληνες, που τους καταπίεζαν οι Τούρκοι. Άλλοι Έλληνες άρχισαν να ασχολούνται με το εμπόριο και να πλουτίζουν. Αυτοί έδιναν χρήματα για να χριστούν μεγάλα σχολεία στις πόλεις και σε ορισμένα χωριά, όταν το επέτρεπαν οι Τούρκοι. Έτσι οι Έλληνες έπαιρναν ανώτερη μόρφωση. Οι κάτοικοι των νησιών αγόραζαν πλοία για να κάνουν εμπόριο, αλλά τα εξόπλιζαν με κανόνια για να προστατεύονται από τους πειρατές. Έτσι, όταν ξεκίνησε ο αγώνας, οι Έλληνες είχαν πολλά πολεμικά πλοία και καλούς ναυτικούς.

Κατά τη διάρκεια της τουρκικής σκλαβιάς οι Έλληνες επαναστάτησαν μερικές φορές, χωρίς όμως επιτυχία. Έτσι, το 1814 ιδρύθηκε από τρεις Έλληνες εμπόρους μία μυστική οργάνωση στην Οδησό της Ρωσίας με σκοπό την καλύτερη προετοιμασία και οργάνωση της Επανάστασεως. Το έτος 1821 όλα ήσαν έτοιμα. Στις 22 Φεβρουαρίου ξεκίνησε η επανάσταση στη Μολδοβλαχία, ενώ στις 21 και 23 Μαρτίου οι Έλληνες είχαν ήδη καταλάβει στην Πελοπόννησο τα Καλάβρυτα και την Καλαμάτα αντίστοιχα.

Ύστερα από έναν σκληρό αγώνα, που τον θαύμασε όλος ο κόσμος, και ύστερα από αμέτρητες θυσίες ελευθερώθηκε ένα μικρό μόνο μέρος της Ελλάδος.

Στον αγώνα αυτό έλαβαν μέρος αγωνιστές απ' όλα τα μέρη της Ελλάδος, ακόμα και από την **Κύπρο**. Επίσης πολέμησαν και άνθρωποι από άλλες χώρες, οι **φιλέλληνες**.

Οι σπουδαιότεροι ήρωες της ελληνικής επανάστασης είναι: ο **Θ. Κολοκο-τρώνης**, ο **Γ. Καραϊσκάκης**, ο **Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης**, ο **Μ. Μπότσαρης**, ο **Ι. Μακρυγιάννης**, ο **Νικηταράς**, ο **Παπαφλέσσας**, ο **Αθαν. Διάκος**, ο **Οδ. Ανδρούτσος**, ο **Κ. Κανάρης**, ο **Α. Μιαούλης**, ο **Αλ. Υψηλάντης**, ο **Δημ. Υψηλάντης**, η **Λασκ. Μπουμπουλίνα**, η **Μαντώ Μαυρογένους** κι ένα σωρό άλλοι.

Κάθε χρόνο τιμούμε την επέτειο της 25ης Μαρτίου με παρελάσεις, δοξολογίες στις εκκλησίες, με καταθέσεις στεφάνων στα ηρώα και με γιορτές στα σχολεία μας. Ο καλύτερος φυσικά τρόπος για να τιμήσουμε τους ήρωές μας, είναι να παίρνουμε παράδειγμα απ' αυτούς, να αγαπούμε τον Χριστό και την Πατρίδα μας και να είμαστε έτοιμοι ανά πάσαν στιγμήν να αγωνιστούμε και να θυσιάσουμε γι' αυτά τα δύο: για του Χριστού την Πίστη την αγία και της Πατρίδος την ελευθερία. -----

--->

Εργασίες

- 1) Τι ήταν: α) το παιδομάζωμα β) οι κλέφτες γ) οι φιλέλληνες;
- 2) Τι υπέφεραν οι Έλληνες κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας;
- 3) Γράφω μερικούς ήρωες της ελληνικής επανάστασης.
- 4) Ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος για να τιμήσουμε την επέτειο της 25^{ης} Μαρτίου 1821;

ΕΥΑΓΟΡΑΣ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΔΗΣ

Ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης γεννήθηκε στην Τσάδα της Πάφου στις 28 Φεβρουαρίου 1938. Ήταν το τέταρτο παιδί της οικογένειας του Μιλτιάδη Παλληκαρά.

Ο Παλληκαρίδης ήταν άριστος μαθητής και πολύ καλός αθλητής. Είχε επίσης ιδιαίτερο τάλαντο στην ποίηση. Πάντοτε εξεδήλωνε την αγάπη του για την Ελλάδα, είτε μέσα από τα κείμενα και τα ποιήματα που έγραφε είτε με τη συμμετοχή του σε διάφορες αντιβρετανικές εκδηλώσεις.

Τη 2^α Ιουνίου 1953 επρόκειτο να πραγματοποιηθούν εκδηλώσεις σε όλη τη βρετανική αυτοκρατορία για τη στέψη της βασίλισσας Ελισάβετ. Στην Πάφο, ο Παλληκαρίδης κατέβασε και ξέσκισε μια αγγλική σημαία, και στη συνέχεια ξέσπασαν ταραχές μεταξύ των Άγγλων αστυνομικών και των μαθητών. Η Πάφος ήταν η μόνη πόλη της αυτοκρατορίας, στην οποία ματαιώθηκαν οι εορτασμοί για τη στέψη της βασίλισσας.

Τον Νοέμβριο του 1955, σε μια διαδήλωση, ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης ελευθέρωσε από τα χέρια τον Άγγλων έναν συμμαθητή του, τον οποίο κακοποιούσαν. Οι Άγγλοι τότε συνέλαβαν τον Παλληκαρίδη και τον οδήγησαν στο δικαστήριο. Αυτός δεν παραδέχτηκε ενοχή και ορίστηκε νέα δίκη για τις 6 Δεκεμβρίου.

Μια μέρα πριν από τη δίκη ο Παλληκαρίδης πήγε κρυφά στο σχολείο και αποχαιρέτησε τους συμμαθητές του με ένα ποίημα, το οποίο σήμερα έχει μελοποιηθεί. Πρόκειται για το «*Εγερτήριον σάλπισμα*» πιο γνωστό με τον τίτλο «*Θα πάρω μίαν ανηφοριά*». Στη συνέχεια ο Ευαγόρας βγήκε αντάρτης στα βουνά.

Στις 18 Δεκεμβρίου 1956 ο Παλληκαρίδης συνελήφθη από Άγγλους στρατιώτες. Στην κατοχή του βρέθηκε ένα όπλο και τρεις γεμιστήρες. Γι' αυτό τον λόγο οδηγήθηκε στις φυλακές, όπου και βασανίστηκε. Δικάστηκε τον Φεβρουάριο του 1957 και καταδικάστηκε σε θάνατο.

Παρά τις αντιδράσεις στην Κύπρο, στην Ελλάδα, στην ίδια την Αγγλία και στο εξωτερικό απαγχονίστηκε στις 14 Μαρτίου 1957, σε ηλικία μόλις 19 ετών. Ήταν ο νεαρότερος αλλά και ο τελευταίος αγωνιστής που απαγχονίστηκε από τους Άγγλους.

Ο τάφος του Ευαγόρα Παλληκαρίδη βρίσκεται στα Φυλακισμένα Μνήματα στη Λευκωσία.

Εργασίες

1. Γράφω τρία πράγματα που με έχουν εντυπωσιάσει από τη ζωή και τη δράση του Ευαγόρα Παλληκαρίδη.
2. Γράφω ένα διάλογο μεταξύ του Ευαγόρα Παλληκαρίδη και των μελών της οικογένειάς του λίγο προτού βγει αντάρτης στα βουνά.

3. Γράφω μια επιστολή που θα έστελνε ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης στους γονείς του τη μέρα που του ανακοινώθηκε ότι καταδικάζεται σε θάνατο.

Όνομα:.....

Ημερομηνία:.....

1) Γράφω στο τετράδιό μου πέντε διαφορετικές προτάσεις με τη λέξη **κορωνοϊός**.

2) Κλίνω στο τετράδιό μου τα ρήματα **τραγουδώ, αρχίζω, διαγράφω, κοιμάμαι** και **έρχομαι** στους τρεις μελλοντικούς χρόνους (μέλλων εξακολουθητικός, μέλλων συνο-πτικός ή στιγμιαίος, μέλλων συντελεσμένος). Εάν έχω ξεχάσει πώς κλίνονται τα ρήματα σ' αυτούς τους χρόνους, κοιτάζω στις σ. 56-57 του αναγνωστικού μου. Εννοείται βεβαίως ότι κλίνω τα ρήματα και στα τρία πρόσωπα ενικού και πληθυντικού (και γράφω στην αρχή τις αντωνυμίες **εγώ, εσύ, αυτός, εμείς, εσείς, αυτοί**).

3) Συμπληρώνω τα κενά με τα ρήματα της παρενθέσεως στον κατάλληλο μελλοντικό χρόνο και στο σωστό πρόσωπο.

Αύριο θα (μένω) _____ και πάλι όλοι στο σπίτι περιορισμένοι.

Ο Γιώργος ελπίζει ότι μια μέρα (γίνομαι) _____ σπουδαίος επιστή-μονας.

- Αύριο (διαβάζω) _____ όλη μέρα, είπε ο Άρης στη μαμά του.

Εάν συνεχιστεί για πολύ αυτή η κατάσταση, όλοι μας (αρρωστώ) _____.

- Όποιος είναι φρόνιμος και υπάκουος (ανταμείβομαι) _____, είπε ο δάσκαλος στα παιδιά.

Οι αθλητές του μαραθωνίου δρόμου (αγωνίζομαι) _____ σκληρά για τη νίκη.

Μέχρι να τελειώσει ο Νικόλας τα μαθήματά του, εγώ (διαβάζω) _____ κιόλας

_____ είκοσι σελίδες από το βιβλίο μου.

Ώσπου να επιστρέψω από τη Λεμεσό, εσύ ήδη (βάφω) _____ ολό-κληρο το σπίτι.

Από τώρα και να πάει όλα τα παιδιά (βγαίνω) _____ από το σπίτι με τη συνοδία κάποιου μεγαλύτερού τους.

- Ελένη, αύριο (πηγαίνω)_____ στο σπίτι της Λουίζας; ρώτησε η Μαρίλια.

- Εσείς όλη μέρα (ξεκουράζομαι)_____, ενώ εμείς (εργάζομαι)_____

_____ χωρίς σταματημό. Είναι αυτό δίκαιο; είπε ο Θεοδόσιος.

Αύριο η μαμά (μαγειρεύω)_____ φακές.

Του χρόνου (μπορώ)_____ να πάμε άφοβα στην Ιταλία.

Του χρόνου (μπορώ)_____ να πηγαίνουμε άφοβα στην Κίνα.

Το 2026 όλοι οι παλαιοί συμμαθητές της Ε΄2

(βρίσκομαι)_____ σε μια ταβέρνα, για να εορτάσουν την αποφοίτησή τους από το γυμνάσιο.